

Norconsult

Saksbehandlar, innvalstelefon

Hege Brekke Hellesøe, 5557 2352

Uttale til oppstartsmelding av detaljregulering av Manger barneskule i Radøy.

Vi viser til brev datert 21.06.2019, med varsel om oppstart av detaljregulering for Manger barneskule i Radøy kommune.

Føremålet med planen er å sikra skulen naudsynt areal for mindre utviding og utvikling. Det er mellom anna ynskje om å utvida skuleområdet noko inn i eksisterande friområde. Dette er vurdert som ei mindre endring av gjeldande plan for Manger sentrum (planID 2007000800). Sjølv om endringane har fokus på tilbygg og områda nærast eksisterande bygningar, er planområdet avgrensa slik at det etter endring vert ein heilskapleg plan for skuleområdet. Det skal leggjast til rette for at det som vert grønne areal innanfor planen skal vera tilgjengelege for ålmenta.

Fylkesmannen minner om at statlege planretningslinjer skal leggjast til grunn ved planlegging etter plan- og bygningslova (pbl) § 6-2 andre ledd.

Fylkesmannen vil kome med følgjande innspel til meldinga om oppstart:

Slik vi forstår det vil planen opne for at skuleområdet skal utvidast inn i eit område som i dag er regulert til friområde. Planarbeidet må belyse bruken av området i dag og om det eventuelt er naudsynt med erstatningsareal jf rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planlegging.

Etter det vi kan sjå vil barn og unge, folkehelse og friluftsliv i nærmiljøet vere viktige tema i planarbeidet.

Vi minner om at dei konsekvensane reguleringsplanen har for endra arealbruk skal vurderast etter naturmangfaldlova. Det må kome tydeleg fram i planarbeidet, jf. naturmangfaldlova §§ 7 til 12.

Alle som fremmer eit planforslag skal legge til rette for god medverknad i planprosessen, jf. pbl § 5-1. Kommunen har eit særleg ansvar for å sikre at barn og unge og andre som treng spesiell tilrettelegging får delta i planarbeidet etter rundskriv T-2/08 om barn og planlegging, samt H-2302 om medverknad i planlegging.

På nettsida www.miljokommune.no kan ein hente nyttige tips til planlegging.

For å sikre god framdrift i planprosessane deltar Fylkesmannen gjerne på møte saman med kommunen dersom det er ønskjeleg for å avklara vesentlege regionale og nasjonale interesser tidleg i planarbeidet.

Vi ønskjer lykke til vidare med planarbeidet !

Med helsing

Egil Hauge
seksjonsleiar

Hege Brekke Hellesøe
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent

NORCONSULT AS AVD BERGEN
Valkendorfs-gaten 6
5012 BERGEN

Dato: 20.08.2019
Vår ref.: 2019/12984-4
Saksbehandlar: malutk
Dykkar ref.:

Att. Hovland Sissel Anita

Fråsegn til varsel om oppstart av planarbeid for Manger barneskule - Radøy kommune

Vi viser til brev datert 24.06.2019 om oppstart av arbeid med detaljregulering for Manger barneskule. Hovudføremålet med reguleringa er å sikre skulen naudsynt areal for mindre utviding og utvikling. Føremålet er i hovudsak i strid med kommuneplan der området er sett av til friområde. Kommunen har vurdert at planen ikkje utløyser krav om konsekvensutgreiing.

Hordaland fylkeskommune vurderer oppstartsmeldinga ut i frå fylkeskommunens sektoransvar og målsettingar i regionale planar.

Vurdering og innspel

Relevante planfaglige innspel

Føremålet med planarbeidet er å leggje til rette for utviding av barneskule inn i eksisterande friområde. Oppstartsvarselet seier at det skal leggjast til rette for at det som vert grøne areal innanfor planen skal vera tilgjengelege for ålmenta. Hordaland fylkeskommune er positiv til dette og rår til at det vert gjennomført ei kartlegging av planområdet i høve til noverande bruk.

Barn og unges interesser

Ein må i vidare planlegging sørge for at barn og unge sine interesser vert teken vare på. Dette kan skje ved til dømes direkte samspel med og innspel frå borna, registrering av barnetråkk og fokus på løysingar for utforming av uteareal, leike- og møteplassar, bygningar og tilkomstveggar. Det rås til at barn og unge får uttale seg i saka med ønsker og forslag som del av medverknadsprosessen. § 5-1 andre avsnitt i Plan og bygningslova seier: «Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte.»

Folkehelse og universell utforming

Ein viktig del av folkehelsearbeidet er å skape gode rammer for folk i alle aldrar og livssituasjonar. Oppvekstvilkåra blir påverka av forhold i familien, barnehagen, skulen, i fritidsaktivitetar og dei fysiske omgivnadane i nærmiljøet. Fylkeskommunen viser til planretningslinjer frå *Regional plan for folkehelse 2014 – 2025*, der det mellom anna står:

2.4 Det skal sikrast gode uteareal, leike- og møteplassar i sentrums- og nærmiljø. Utforminga må vere av høg kvalitet både estetisk og materielt og kunne nyttast av alle aldersgrupper.

2.5 Skular og barnehagar må ha uteområde og grøntareal som fremjar tilgjenge og aktivitet (fysisk, psykisk og sosialt) hos barn og unge. Tilkomsten må sikrast gjennom trygg gang- og sykkeltransport.

2.6 Tryggleik og kriminalitetsførebygging skal vere premiss når bustadområde, sentrumsområde og skulemiljø blir planlagde.

Gjennom fysisk utforming og organisering kan skular leggje til rette for fysisk aktivitet og sunne levevanar. Omgivnader kan direkte og indirekte verke inn på helsa til barn og unge. Skular skal byggjast og drivast på ein måte som er tilfredsstillande for helsa.

Regional plan for folkehelse vektlegg at universell utforming må leggjast til grunn for val av løysingar tidleg i planlegginga, med heilskapleg og gjennomført design/arkitektur. Det er og eit mål at offentlege bygg, skular, haldeplassar og kollektivtrafikk skal vere universelt utforma innan 2025.

Tiltak for tilrettelegging også for grupper som har ulikt fysisk funksjonsnivå vil kunne sikra at fleire kan nytta seg av ute-, leike- og opphaldsareala. Dette vil vere viktig for moglegheita for aktivitet og sosial deltaking for flest mogleg.

Kulturminne og kulturmiljø

Hordaland fylkeskommune har vurdert saka som regional styresmakt for kulturminnevern.

Vi vil minne om at dokumentasjon av kulturminne og kulturmiljø skal gjerast på eit tidleg stadium i all arealplanlegging. Hordaland fylkeskommune ber om at eventuelle kulturminneinteresser vert omtalte, verneverdiane vurderte og teke omsyn til i det vidare planarbeidet.

Vi har i dag ikkje kjennskap til automatisk freda kulturminne eller andre kulturminne med høg verneverdi i planområdet. Ut frå potensiale for nye funn frå førhistorisk tid i planområdet, må vi gjennomføre ei synfaring før vi kan gje fråsegn til planen. Vi gjer merksam på at det vil vere ein fordel for tiltakshavar å klarleggje spørsmål omkring kulturminneverdiar i området på eit tidleg tidspunkt i planprosessen.

Ved synfaringa vil ein vurdere om tiltaket kan kome i konflikt med hittil ikkje registrerte automatisk freda kulturminne, og ta stilling til om det er naudsynt med ei arkeologisk registrering for å få oppfylt undersøkingsplikta etter § 9 i kulturminnelova. Synfaringa av planområdet vil bli gjort så raskt som råd.

Meir informasjon

Meir informasjon om plantema, rettleiarar og statistikk/kart kan ein finne på nettsidene våre www.hordaland.no/plan/startpakke.

Oppsummering

Hordaland fylkeskommune ber om at planarbeidet legg særleg vekt på barn og unges interesser, friluftsliv og folkehelse, universell utforming og kulturminne og kulturmiljø. Vi må gjennomføre ei synfaring av området før vi kan gje fråsegn til planen i høve til kulturminne og kulturmiljø.

Eva Katrine R. Taule
konst. plansjef

Malene Utkilen
saksbehandlar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Saksbehandlar:

Malene Utkilen, Planseksjonen, REGIONALAVDELINGA

Sigrid Wølstad, Fylkeskonservatoren, KULTUR- OG IDRETTSAVDELINGA

Kopi til:

Radøy kommune

FYLKESMANNEN I VESTLAND

NORCONSULT AS AVD BERGEN
Valkendorfgaten 6
5012 BERGEN

Dato: 19.09.2019
Vår ref.: 2019/12984-6
Saksbehandlar: sigwols
Dykkar ref.:

Att. Hovland Sissel Anita

Kulturminnefagleg innspel etter synfaring - oppstart planarbeid - detaljregulering - Manger barneskule - planID 2007000800 - Radøy kommune

Viser til varsel om oppstart av planarbeid for Manger barneskule i Radøy kommune, og vårt brev med varsel om synfaring datert 20.08.2019. Hordaland fylkeskommune har vurdert saka som regional styringsmakt for kulturminnevern.

Den 18.09.2019 vart det gjennomført ei kulturhistorisk synfaring i planområdet. Det vart ikkje gjort funn av automatisk freda kulturminne, og potensialet for nye funn vart vurdert å vera lågt. Vi finn det ikkje naudsynt å gjera ytterlegare undersøkingar i området.

Hordaland fylkeskommune har ingen vidare merknader i høve kulturminne på noverande stadium i planprosessen.

David J. Aasen Sandved
kst. fylkeskonservator

Sigrun Wølsted
spesialrådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Kopi til:
RADØY KOMMUNE

Statens vegvesen

Norconsult AS – Bergen
Postboks 1199
5811 BERGEN

Sissel Anita Hovland

Behandlande eining:
Region vest

Sakshandsamar/telefon:
Tone Bøyum / 55516792

Vår referanse:
19/166258-2

Dykkar referanse:

Vår dato:
20.08.2019

Uttale – Oppstart av planarbeid – Fv. 5486 (fv. 410) – Manger barneskule – Radøy kommune – Detaljreguleringsplan

Statens vegvesen viser til brev mottatt 24.06.2019. Frist for uttale er 20.08.2019.

Føremålet med planarbeidet er å sikre skulen naudsynt areal for mindre utviding og utvikling. Mellom anna er det ynskje om å utvide skuleområdet noko inn i eksisterande friområde. Planarbeidet skal danne ein heilskapleg plan for skuleområdet.

Området er i dag del av reguleringsplan *Manger sentrum (2008)*.

Postadresse
Statens vegvesen
Region vest
Postboks 43
6861 LEIKANGER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost-vest@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Nygårdsgaten 112
5008 BERGEN

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Uttale:

Statens vegvesen bed generelt om at det vert tatt omsyn til følgjande tema i reguleringsprosessar:

- Dei trafikale konsekvensane av utbygging som planleggast.
- Plassering og utforming av naudsynte tiltak knytt til fylkesveg (kryss, avkøyrslar, busshaldeplass, tilbod til mjuke trafikantar med meir).
- Forholda for mjuke trafikantar mellom varsla planområde og nærliggjande målpunkt.
- Byggjegrænse til fylkesveg.
- Tiltaket sine konsekvensar i byggje- og anleggfase, med særleg fokus på mjuke trafikantar.
- Vegtrafikkstøy.
- Tekniske teikningar i samsvar med Statens vegvesen sine handbøker.
- Universell utforming

Spesielle merknader:

Planområdet er knytt til fv. 5486 (tidl. Fv. 410), og ligg om lag 170 m sør for Manger sentrum og kryss mot fv. 525 (fv. 409). På denne strekninga er det dårleg standard for tilbodet til mjuke trafikantar og einssidig fortau.

Statens vegvesen har særleg fokus for tilhøva for mjuke trafikantar ved skuleområder. Sjølv om denne planen ikkje skal legge til rette for auka kapasitet ved skulen, er det no større fokus på trafikksryggleik for mjuke trafikantar enn då skulen vart bygd. Vi ber difor om at vert fokus på dette forholdet i det vidare planarbeidet.

Vi rår til at det vert utarbeidd ei trafikkanalyse som omtaler den trafikale infrastrukturen slik den er i dag, og drøfte behov for nye tiltak. Vi tenker særleg på ei vurdering av reisemåte for tilsette og elevar, hente / bringe situasjon, behov for areal til parkering og snu- og manøvreringsareal, trygg varelevering og renovasjon. Vi vil særleg oppmode kommunen om å drøfte trygge løysingar som legg til rette for at fleire kan gå og sykle til skulen. Vi oppmodar til å setje av tilstrekkeleg areal til sykkelparkering.

Vi vil i det vidare planarbeidet legge spesielt vekt på tryggleik for dei mjuke trafikantane, men også framkome på fylkesvegen og tryggleik i kryss til skulen. Handbok N100 Veg – og gateutforming skal liggje til grunn for val at løysingar. Vi rår til at planområdet vert utvida nordaust retning Manger sentrum, slik at det kan leggast til rette for tosidig fortau på strekninga.

Plan og forvaltning, Bergen

Med helsing

Sindre Lillebø
seksjonssjef

Tone Bøyum
senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har difor ingen handskrivne signaturar.

Innspel frå NVE til varsel om oppstart av planarbeid for Manger barneskule – datert 23.08.2019

Vi viser til varsel om oppstart datert 21.08.2019.

Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonalt sektorsynende innanfor saksområda flaum-, erosjon- og skredfare, allmenne interesser i vassdrag og grunnvatn, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE gir råd og rettleiing om korleis desse saksområda skal takast omsyn til ved utarbeiding av arealplanar etter Plan- og bygningslova (PBL). Fostlagutstiltar har ansvar for at desse interessene er vurdert i planarbeidet.

Flaum, erosjon og skred

God arealplanlegging er det viktigaste virkemiddelet for å forebygge skader frå flaum, erosjon og skred. Plan- og bygningslova og byggeteknisk forskrift (TEK17) set tydelige krav til tryggleik mot flaum, erosjon og skred ved planlegging og utbygging. På reguleringsplannivå vil det ofte vere treng for ei detaljert fagkyndig utgreiing av reell fare. Omsyn til klimaendringar skal også vurderast.

Fauna- og grøntnettverk

Det er store allmenne interesser knytt til vassdrag og grunnvatn. Tiltak som kan føre til skader eller ulemper for allmenne interesse, kan utløse konsesjonsplikt etter Vassressurslova (VRL). Dersom det er treng for at NVE skal gjere vurdering av konsesjonsplikt av vassdragsiltak i planen, ber vi om at dette kjem kl fram i overrøndingsbrevet. NVE kan avvike at reguleringsplan kan erstatte konsesjon, dersom vassdragsinteressene er godt nok ivareteke i planen.

Energisjlegg

Et vel fungerande system for produksjon og overføring av energi er avgjerande for samfunnet. Planen må difor ta omsyn til anlegg som er planlagt eller har konsesjon etter energi- og vassdragslovgjevinga. Dersom planen er i konflikt med energieressur, ber aktuelle energielokap involverast tidleg.

Ved oppstart av planarbeidet sle vi til å nytte følgjande rettleiarar og verktøy:

- [NVE sine karttemaer](#) viser informasjon om flaum- og skredfare, vassdrag og energisjlegg.
- [NVE rettleiar 2/2012 Nasjonale og vesentlige regionale interesser innan NVEs saksområde i arealplanlegging](#) skildrar korleis desse interessene bør takast i vare i planen, slik at ein unngår motsegn.
- [NVE rettleiar 2/2011 Flaum- og skredfare i arealplanar](#) skildrar kva flaum- og skredprosessar som kan medføre fare, og korleis desse farene bør utgreiast og innarbeidd i planen.
- [NVE si sjekkliste for arealplanar](#) kan vere eit nyttig verktøy, for å sikre at alle relevante saksområde er vurdert.
- Fleire nyttige rettleiarar og verktøy er tilgjengeleg på www.nve.no/arealplan.

Dersom planen har følger for NVE sine saksområde, skal NVE ha tilsendt planen ved offentleg etersyn.

NVE legg til grunn at kommunen vurderer om planen tek i vare nasjonale og vesentlige regionale interesser. I plandokument må det gå tydeleg fram korleis dei ulike interessene er vurdert og innarbeidd i planen. Alle relevante fagutgreiingar innan NVE sine saksområde må vere lagt ved plandokument. Vi ber om alle plandokument vert sendt elektronisk til ri@nve.no.

NVE vil prioritere å gi innspel og uttale til reguleringsplanar der det vert bede om fagleg hjelp til konkrete problemstillingar. Dette går fram av [brev til kommunane datert 29.09.2017 om «NVEs bistand og verktøy i arealplanleggingene»](#). Vi ber difor om at det vert skrivt tydeleg i overrøndingsbrevet til NVE kva ein ønsker bistand til i den enkelte saka.

Ta gjerne kontakt på e-post eller telefon ved konkrete spørsmål om NVE sine saksområde.

Med helsing
Toralf Ottem
Seksjonssjef

Innspel til varsel om oppstart av reguleringsplan Manger barneskule – datert 17.07.2019

Manger pg - Ingen bemerkninger ved oppstart av detaljreguleringsplan - Manger barneskule - Gnr 45 bnr 1 , 54 med flere

Mads Jansen <mads.jansen@ovf.no>
To: Hovland Stenel Anita

Epost fra Opplysningsvesenets fond

Vår ref: 19/1678

Deres ref: 5187192\jshov

Hei,

Vi takker for varslng av oppstart av omregulering. OVF har ingen bemerkninger på dette stadiet, men vil gjerne holdes orientert gjennom prosessen.

Med vennlig hilsen

Opplysningsvesenets fond

Mads Jansen

areallforvalter

Adresse

Post: Pb 535 Sentrum, 0105 Oslo
Besøk: Rådhusgata 1-3, Oslo
Telefon: 23 08 15 00

Web

www.ovf.no